

Навчальний курс «Інструменти для проєктування інклюзивного курсу» спрямований на вивчення:

- основ створення інклюзивного освітнього середовища
- засад та принципів універсального дизайну
- технологій та засобів реалізації принципів універсального дизайну для інклюзивної вищої освіти
- цифрових інструментів для створення структури і наповнення інклюзивних навчальних курсів

Курс є основою для створення цифрового освітнього середовища для підтримки інклюзивної вищої освіти; дає практичні навички із проєктування сучасних навчальних курсів на засадах універсального дизайну

Обсяг: 6 кредитів.

Пререквізити: знання основних психолого-педагогічних закономірностей навчального процесу вищої школи.

Мова: українська, англійська, супровід субтитрами аудіовізуального контенту

Результати навчання:

- здатність пояснювати поняття та принципи універсального дизайну для інклюзивної освіти;
- здатність аналізувати психологічні засади реалізації принципів універсального дизайну при розробці інклюзивних курсів;
- здатність обґрунтовувати вибір способів реалізації принципів універсального дизайну для кожного компонента інклюзивного курсу;
- здатність розробляти силабус та елементи інклюзивного курсу на засадах універсального дизайну;
- навички застосування відповідних цифрових інструментів для реалізації принципів універсального дизайну в інклюзивному онлайн курсі.

Методи навчання	Форми контролю
<ul style="list-style-type: none"> – відео-лекції з двомовним субтитруванням; – опанування теоретичного матеріалу; – виконання практичних завдань; – кейс-стаді; – міні-конференція із захисту індивідуальних проєктів. 	<ul style="list-style-type: none"> – тематичні есе; – виконання аналітичних та практико-орієнтованих завдань; – тематичний цифровий Story telling; – презентація індивідуальних проєктів. <p>Студент має можливість самостійного вибору форми представлення результатів навчання (текст / графічне моделювання / самозапис відео-відповідей тощо). Результати виконання завдань студент долучає до MS Teams - тесту за відповідною темою.</p>

Технічне й програмне забезпечення /обладнання: наявність персонального комп'ютера / смартфона, здатного відтворювати відео, працювати з файлами форматів *.pdf, *.docx, *.xlsx, *.pptx тощо. Встановлений або веб-додаток MS Teams.

Політики :

1. **Політика академічної доброчесності** передбачає, що усі виконані студентом завдання мають бути результатами його оригінального дослідження чи міркування. Використання напрацювань інших осіб без належного посилання на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату.
2. **Політика щодо дедлайнів:** роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80 % від можливої максимальної кількості балів).

Викладач: [Гризун Людмила Едуардівна](#)

доктор педагогічних наук, професор

професор кафедри інформаційних систем

Харківський національний економічний університет ім. Семе́на Кузне́ця (Харків, Україна)

E-mail: Liudmyla.Gryzun@hneu.net

Основною формою комунікації студента з викладачем є загальний або особистий чат Microsoft Teams в межах VIC-курсу

ДЕТАЛІЗАЦІЯ КУРСУ:

Назва та зміст теми	Завдання	Оцінювання
<p>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади створення інклюзивного освітнього середовища</p> <p>Тема 1. Виклики і завдання інклюзивної вищої освіти</p> <p>1.1. Інклюзивна освіта як складова сучасного інклюзивного суспільства: витоки та концептуальні положення.</p> <p>1.2. Особливості запровадження інклюзії в вищій освіті та освіті дорослих в сучасній Україні.</p> <p>1.3. Інклюзивні навчальні курси як компоненти інклюзивних освітніх програм та навчального середовища університету.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Написання тематичного есе із проблем запровадження інклюзії в сучасній національній освіті дорослих.</p> <p>Case-study з аналізу навчальних курсів для підтримки інклюзивної освіти в середовищі сучасного університету.</p> <p>Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3 Інтернет-ресурси: 8, 9, 10.</p>	<p>2</p> <p>3</p>
<p>Тема 2. Міжнародне нормативно-правове забезпечення інклюзії</p> <p>2.1. Основні міжнародні нормативно-правові документи, що регламентують забезпечення інклюзії. Основні інновації Саламанкської Декларації.</p> <p>2.2. Значення Конвенції ООН про права осіб з особливими потребами.</p> <p>2.3. Основні нормативно-правові акти України, що сприяли розвитку інклюзивної освіти, прямо та опосередковано.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Case-study за матеріалами нормативно-правових документів: студенту слід проаналізувати Загальну декларацію прав людини, Конвенцію ООН, Конвенцію Ради Європи про захист прав людини, відповідні закони України та з'ясувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Які події та суспільно-політичні явища дали поштовх розвитку міжнародного нормативно-правового забезпечення інклюзії? -В чому полягає значення та основні здобутки Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та Декларації «Освіта для всіх»? -Чому шлях України у процесі реалізації прав осіб з інвалідністю і впровадженні інклюзивних цінностей є особливим? 	<p>5</p>

	<p>Рекомендована література: Основна: 1, 2, 3 Інтернет-ресурси: 14, 15, 16, 17, 19, 21,22.</p>	
<p>Тема 3. Поняття та принципи універсального дизайну для інклюзивної освіти</p> <p>3.1. Поняття універсального дизайну та його роль в інклюзивному суспільстві.</p> <p>3.2. Поняття універсального дизайну в освіті.</p> <p>3.3. Загальні принципи універсального дизайну та особливості їх реалізації для інклюзивної і доступної освіти</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Тематичний цифровий Story telling з аналізу та реалізації принципів універсального дизайну в суспільстві та освіті. Кожна історія має розкрити певний принцип (за вибором студента), в чому він проявляється і як само це працює в галузі вищої освіти.</p> <p>Рекомендована література: Основна: 1, 3, 6 Інтернет-ресурси: 13, 26</p>	<p>5</p>
<p>Тема 4. Універсальний дизайн для навчання (Universal Design for Learning (UDL))</p> <p>4.1. Поняття UDL та його актуальність для реалізації доступності освіти</p> <p>4.2. Нейропсихологічне підґрунтя процесу навчання: широкомасштабні мозкові мережі та їх зв'язок із складовими процесу навчання</p> <p>4.3. Психологічні засади реалізації принципів UDL для кожного з компонентів навчання.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання аналітичного завдання із встановлення зав'язків між мозковими мережами та компонентами процесу навчання.</p> <p>Рекомендована література: Основна: 1, 3, 6 Інтернет-ресурси: 12, 13, 26</p>	<p>5</p>

<p>Тема 5. Проєктування інклюзивного онлайн курсу на принципах UDL</p> <p>5.1. Варіативність як шлях до забезпечення універсальності навчання в онлайн курсі</p> <p>5.2. Способи досягнення варіативності залучення та мотивації студентів до навчання (Students' Engagement) в онлайн курсі;</p> <p>5.3. Способи досягнення варіативності представлення навчального контенту (Learning Content Presentation) онлайн курсу;</p> <p>5.4. Способи досягнення варіативності засобів опанування контенту студентами та виявлення їх результатів навчання (Students' Action & Knowledge Expression)</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Case-study з аналізу окремих складових курсу з точки зору рівня досягнення варіативності залучення та мотивації студентів до навчання.</p> <p>Case-study з аналізу окремих складових курсу з точки зору рівня досягнення варіативності представлення навчального контенту.</p> <p>Case-study з аналізу окремих складових курсу з точки зору рівня досягнення варіативності засобів опанування контенту студентами та виявлення їх результатів навчання.</p> <p>Рекомендована література: Основна: 1, 3, 6 Інтернет-ресурси: 12, 13, 26</p>	<p>7</p>
<p>Тема 6. Технології підтримки універсального дизайну у вищій професійній освіті</p> <p>6.1. Засоби реалізації принципів універсального дизайну в умовах змішаного навчання.</p> <p>6.2. Технології підтримки персоніфікованого навчального середовища.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання аналітичних завдань із побудови індивідуального профіля студента як основи створення персоніфікованого навчального середовища.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 3, 5, 6, 7 Інтернет-ресурси: 12</p>	<p>5</p>

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КУРСУ

СИЛАБУС

<p>Змістовий модуль 2. Розробка інклюзивних онлайн курсів на засадах універсального дизайну Тема 7. Основи створення силабуса інклюзивного онлайн курсу</p> <p>7.1. Особливості силабуса інклюзивного онлайн курсу.</p> <p>7.2. Структурні компоненти силабуса та прийоми його створення на засадах універсального дизайну (UDL).</p> <p>7.3. Вимоги до силабуса інклюзивного онлайн курсу.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій</p> <p>Case-study із аналізу запропонованого силабуса щодо його відповідності вимогам.</p> <p>Реалізація проєкту з розробки силабуса інклюзивного онлайн курсу (за вибором студента).</p> <p>Рекомендована література: Основана: 6 Інтернет-ресурси: 13, 26</p>	<p>3</p> <p>7</p>
<p>Тема 8. Проєктування структури інклюзивного онлайн курсу на засадах UDL</p> <p>8.1. Виділення компонентів інклюзивного онлайн курсу відповідно до складових процесу навчання.</p> <p>8.2. Застосування принципів універсального дизайну UDL до реалізації компонентів курсу.</p> <p>8.3. Вимоги до структури інклюзивного онлайн курсу</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання аналітичного завдання із встановлення зав'язків між компонентами процесу навчання та компонентами інклюзивного онлайн курсу .</p> <p>Реалізація проєктів з розробки загальної структури та компонентів інклюзивного онлайн курсу.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 5, 6 Інтернет-ресурси: 12, 13, 26</p>	<p>3</p> <p>7</p>

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КУРСУ

СИЛАБУС

<p>Тема 9. Цифрові інструменти для забезпечення варіативності представлення навчального контенту для інклюзивного онлайн курсу на засадах UDL</p> <p>9.1 Графічні організатори (Graph organizers) як цифрові засоби для забезпечення варіативності представлення навчального матеріалу з урахуванням індивідуальних особливостей сприйняття інформації.</p> <p>9.2. Lucidchart та Nocode function як приклади графічних організаторів.</p> <p>9.3. Можливості AI invideo для перетворення контенту у відеоформат.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання практико-орієнтованих завдань з опанування окремих цифрових інструментів (Lucidchart, Nocode, AI invideo) для забезпечення варіативності представлення навчального контенту в інклюзивному онлайн курсі.</p> <p>Реалізація проєктів з варіативного представлення текстового навчального контенту для окремих компонентів онлайн курсу.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 5, 6 Інтернет-ресурси: 22, 23, 24</p>	<p>5</p> <p>5</p>
<p>Тема 10. Цифрові засоби для забезпечення варіативності засобів опанування контенту студентами у межах онлайн курсу</p> <p>10.1. Інструменти для створення інфографіки (Canva, Piktochart, Infogram).</p> <p>10.2. Інструменти для створення інтерактивного відео (EdPuzzle, Lumi).</p> <p>10.3. Засоби для створення цифрових історій (Digital Storytelling) (Moovly, Adobe Spark).</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання практико-орієнтованих завдань з опанування окремих цифрових інструментів для створення інфографіки, інтерактивного відео і цифрових історій для забезпечення варіативності засобів опанування контенту та виявлення знань студентами в інклюзивному онлайн курсі.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 5, 6 Інтернет-ресурси: 22, 23, 24</p>	<p>10</p>

ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КУРСУ

СИЛАБУС

<p>Тема 11. Цифрові засоби для забезпечення варіативності залучення та мотивації студентів до навчання в онлайн курсі</p> <p>11.1. Проблеми привертання уваги, мотивації та залучення студентів до навчання в асинхронному онлайн курсі. Вбудовані можливості Microsoft Teams.</p> <p>11.2. Платформи для побудови персоналізованих шляхів до навчання.</p> <p>11.3. Classcraft та Kahoot! як платформи для гейміфікації та заохочення до проходження завдань курсу.</p> <p>11.4. Trello як інструмент для організації навчального процесу і нагадування про дедлайни.</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Виконання практико-орієнтованих завдань з опанування цифрових інструментів для привертання уваги, мотивації та залучення студентів до навчання в асинхронному інклюзивному онлайн курсі.</p> <p>Завдання з реалізації квестів, вікторин та тестів в середовищах Classcraft та Kahoot! Для індивідуального та командного розв'язання.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 5, 6 Інтернет-ресурси: 22, 23, 24, 25</p>	<p>5</p> <p>5</p>
<p>12. Експертиза та сертифікація інклюзивних онлайн курсів</p> <p>12.1. Підходи до сертифікації онлайн курсів, побудованих на принципах UDL</p> <p>12.2. Критеріальні ознаки для оцінювання інклюзивного онлайн курсу з позицій реалізації принципів UDL</p> <p>12.3. Процедура сертифікації розроблених онлайн курсів з оцінювання їх відповідності принципам UDL</p>	<p>Опрацювання матеріалу міні-лекцій.</p> <p>Case-study з аналізу онлайн курсу (за вибором студента) щодо його відповідності критеріальним ознакам для оцінювання якості реалізації кожного з принципів UDL.</p> <p>Рекомендована література: Основана: 5, 6, 7 Інтернет-ресурси: 26</p>	<p>5</p>
<p>Підсумкове тестування з курсу</p>	<p>Студент допускається до підсумкового тестування у разі успішного виконання не менше половини визначених вище завдань. Посилання на підсумковий тест буде надіслано через MS Teams.</p>	<p>13</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**Основна**

1. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта від основ до практики : моногр./ А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. – Київ : Атопол, 2016. – 152 с.
2. Пащенко О.В., Гриценко І.А., Софій Н.З. Інклюзивна освіта в умовах професійно-технічного навчального закладу: навчально-методичний посібник. – Київ : Арт Економі, 2012. – 184 с.
3. Педагогічні технології інклюзивного навчання : навч.-метод. посіб. / А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. – Київ : Видавнична група «Атопол», 2015. – 136 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
4. Розвиток інклюзивного освітнього середовища в Запорізькій області: науково-методичний аспект : моногр. / Упор. Т. Є. Гура; ред. Т. Я. Озерова. – Запоріжжя : Статус, 2018. – 328 с.
5. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.]; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 261 с.
6. Universal Design for Learning (UDL) Режим доступу: <https://mtsac.libguides.com/udl>
7. Крашеніннік, І. В. and Осадчий, В. В. (2020) *Можливості платформи Smart Sparrow для створення адаптивних навчальних матеріалів*. Адаптивні технології управління навчанням ATL-2020: матеріали шостої міжнар. конф., 23–25 верес. 2020 р.. pp. 11-13.

Інтернет-ресурси

8. Нормативно-правова база в сфері інклюзивної освіти: www.usmf.kiev.ua/ielegalframework/
9. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://www.mon.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: <http://naqa.gov.ua>
11. Офіційний сайт ЮНЕСКО: <http://www.unesco.org/> www.ispukr.org.ua – сайт Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
12. Універсальний дизайн в освіті: <https://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/?p=2414>
13. Handbook for Inclusive Digital Education: <https://inclusion.net/project-outputs/handbook-for-inclusive-digital-education/>
14. Загальна декларація прав людини. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
15. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_071#Text
16. Закон України «Про Уповноваженого з прав людини». Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>.
16. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.
17. Конвенція про права дитини. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
18. Конвенція Ради Європи про захист прав людини та основоположних свобод. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
19. Конституція України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
20. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
21. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
22. Lucidchart Режим доступу: <https://www.lucidchart.com/pages/>
23. Nocode function Режим доступу: <https://nocodefunctions.com>
24. AI in video Режим доступу: <https://ai.invideo.io/signup>
25. Smart-Sparrow Режим доступу: <https://aitree.io/tool/smart-sparrow>
26. Universal Design for Learning (UDL) Режим доступу: <https://mtsac.libguides.com/udl/onlineinstruction>